

بررسی عملکرد شمع های تراکمی در کاهش استعداد روانگرایی بسترها ماسه ای

رضا موسی زاده مقدم پور، دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی عمران دانشگاه مازندران*

عیسی شوش پاشا، استادیار گروه مهندسی عمران دانشگاه مازندران**

علیرضا میرزا گل تبار، استادیار گروه مهندسی عمران دانشگاه مازندران***

*تلفن ۰۱۳۱-۲۲۳۷۶۷۹، نامبر ۱۳۲۴۵۲۲۰۶۶، پست الکترونیک: reza_mzm@yahoo.com

**تلفن ۰۱۱۱-۳۲۳۱۷۰۷، نامبر ۱۱۱-۳۲۳۴۲۰۱، پست الکترونیک: shooshpasha@nit.ac.ir

***تلفن ۰۱۱۱-۳۲۳۱۷۰۷، نامبر ۱۱۱-۳۲۳۴۲۰۱، پست الکترونیک: alirezagoltabar@nit.ac.ir

چکیده:

یکی از اهداف مهم تکنیک های اصلاح خاک در زمین های ماسه ای اشباع کاهش خطر روانگرایی و جلوگیری از افزایش فشار آب منفذی در لرزش ناشی از زلزله می باشد. از جمله روش های تراکم خاک، استفاده از شمع های تراکمی می باشد. در این پژوهش عملکرد شمع های تراکمی در کاهش استعداد روانگرایی بسترها ماسه ای مورد بررسی قرار گرفته است. بدین منظور، بر اساس نتایج حاصل از مطالعات ژئوتکنیک در منطقه ای مشخص، ابتدا پتانسیل روانگرایی لایه های مختلف خاک محل ارزیابی و سپس با در نظر گرفتن تاثیر شمع تراکمی بر تراکم خاک مورد مطالعه، بر پایه مدل طرح ریزی شده توسط نرم افزار plaxis، با الگوی توزیع جابجایی غیر یکنواخت ذرات خاک ناشی از حجم شمع، استعداد روانگرایی لایه های خاک مورد بررسی مجدد قرار گرفته است که نتایج حاصل، نشانگر حذف و بعضاً کاهش محسوس احتمال روانگرایی در لایه های مستعد روانگرایی می باشد.

کلید واژه: شمع تراکمی، توزیع تراکم، پتانسیل روانگرایی، مقاوم سازی خاک، plaxis

۱- مقدمه

غالب روش های بهسازی خاک های ماسه ای در برابر پدیده روانگرایی بر مبنای تراکم در جای خاک می باشد. تراکم مجموعه عملیاتی است که موجب افزایش چگالی خاک می شود. با افزوده شدن چگالی خاک، تمایل آن برای کاهش حجم دراثر تکانهای ناشی از زلزله کاهش یافته و در نتیجه احتمال افزایش فشار آب منفذی و قوع روانگرایی، کاسته می شود [۱]. از جمله روش های افزایش چگالی و تراکم خاک، استفاده از شمع های تراکمی می باشد.